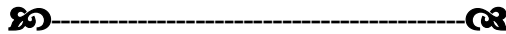

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*

FACTORS AFFECTING PUBLIC POLITICAL PARTICIPATION IN DEMOCRACY
IN MUEANG DISTRICT, CHONBURI PROVINCE

กิตติ พุทธนพ, ยุทธนา ประณีต, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

Kitti Phutthanop, Yuttana Praneet, Termsak Thong-In

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkorntajavidyalaya University

E-mail: puttanopkitti@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผล 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัย และ 3) ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี การวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 รูปหรือคนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มี เพศ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน 3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ปัญหาคือ ข้าราชการการทุจริต เห็นแก่ตัวตลึงสินบน และการคอร์รัปชันในสังคม การยกย่องและสนับสนุนคนที่มีอิทธิพล การยึดติดกับตัวบุคคล แนวทางแก้ไข คือ ต้องให้ประชาชนช่วยกันตรวจสอบและติดตามการทำงานของนักการเมืองและข้าราชการระดับสูง สังคมยกย่องคนดี มีความซื่อสัตย์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม สร้างการรับรู้ ให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่เป็นจริง รัฐต้องกลั่นกรองข่าวสาร

คำสำคัญ: ปัจจัย; การมีส่วนร่วม; การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the level of factors, 2. To compare opinions on factors affecting, and 3. To study the Problems and recommendations on factors affecting people's political participation in democratic governance in Muang District, Chonburi Province. Methodology was the mixed methods: The quantitative research collected data with questionnaires from 400 samples from people in Muang District, Chonburi Province, Statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, The qualitative research collected data from 8 key informants by in-depth-interviewing, analyzed data by descriptive interpretation.

Findings of the research were as follows: 1. The level of factors affecting people's participation in democracy in Muang District, Chonburi province as a whole was moderate. There were different opinions. People with different genders and occupations had comments, 3. Problems, obstacles and suggestions about factors affecting people's participation in democracy in Muang District, Chonburi Province were that the problem was corruption, bribery and corruption in society, praising and supporting influential people, attachment to the individual The solution was to involve the public to monitor and monitor the work of politicians and high-ranking civil servants. Society should praise good people for their integrity, to perform their duties with fairness, to create awareness, and to provide people with truthful information. The state must scrutinize the news.

Keyword: Factors; Political Participation; Democratic Governance

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการเลือกตั้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่จะส่งเสริมระบบการเมืองให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยไปได้อย่างยั่งยืน โดยให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด ในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ ทำให้การปกครองของคนในท้องถิ่นประสบความล้มเหลวอย่างมาก (บุศรา โพธิสุข, 2551) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นได้บัญญัติถึงสาระหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเรื่องอื่นๆ ไว้หลายประการ ดังเช่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น การออกเสียงประชามติ และการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง ในการกำหนดให้ การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเปิดช่องทางและหาวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่นมากขึ้น (กองราชการส่วนตำบล, 2560) ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของประชาชน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ (กองราชการส่วนตำบล, 2560) ปัญหาอุปสรรคประการหนึ่งที่ทำให้ระบอบประชาธิปไตยไม่เป็นผลดีเท่าที่ควรคือการขาดกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพลเพียงพอต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล และควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ ชนชั้นอำนาจจึงเข้าควบคุมอำนาจทางการเมืองได้โดยง่าย ระบบการเมืองไม่ตอบสนองความต้องการและผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ ดังนั้น กลุ่มผลประโยชน์จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) คือ เชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 294,506 คน (ข้อมูลผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง, 2562) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สุรินทร์ นิยมานุกร, 2560)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 รูปหรือคน ได้แก่ 1. กลุ่มนักวิชาการด้านศาสนา 2. กลุ่มนักปกครอง 3. กลุ่มนักการเมือง และ 4. กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์

การเก็บรวบรวม การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยการสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ใช้ในการเปรียบเทียบ ได้แก่ t-test F-test (one way Anova) และการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.58) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยม ($\bar{X}=3.61$, S.D.=0.66) และด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.87) ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ ($\bar{X}=3.29$, S.D.=0.84) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มี เพศ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ ปัญหาคือ ข้าราชการการทุจริต เห็นแก่วัตถุสินบน และการคอร์รัปชันในสังคม แนวทางแก้ไข คือ ต้องให้ประชาชนช่วยกันตรวจสอบและติดตามการทำงานของนักการเมืองและข้าราชการระดับสูง ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม ปัญหาคือ การยกย่องและสนับสนุนคนที่มีอิทธิพล แนวทางแก้ไข คือ ยกย่องคนดี มีความซื่อสัตย์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยม ปัญหา คือ การยึดติดกับความเชื่อในตัวบุคคล และอุดมการณ์เข้าข้างตัวเอง แนวทางแก้ไข สร้างการรับรู้ให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่แท้จริง รัฐต้องกลั่นกรอง ข้าราชการคอย

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนากลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองกับการกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนากลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองกับการกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คิดความเชื่อหรือค่านิยม เชื่อว่าอำนาจอธิปไตยถือเป็นอำนาจสูงสุดของประชาชน อัน เป็นหัวใจของประชาธิปไตย ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม ความเป็นอยู่เรื่องปากท้องของประชาชนไม่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญในการปลูกฝังทัศนคติทางการเมืองให้กับเยาวชนที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองในอนาคต และด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ เมื่อเศรษฐกิจของโลกผันผวนมักจะทำให้การเมืองของประเทศไทยผันผวนไปด้วย โดยสังคมไทยเห็นว่าการช่วยเหลือเกื้อกูลกันหรือระบบอุปถัมภ์นั้นยังเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติกันอยู่ในสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคลศักดิ์ เมืองธรรม (2547) ได้วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนและทัศนคติต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนากลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองกับการกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า เมื่อเศรษฐกิจของโลกผันผวนมักจะทำให้การเมืองของประเทศไทยผันผวนไปด้วย ถ้าหากรัฐบาลแก้ปัญหาความยากจนของประชาชน ได้ส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาล กฎกติกา กฎหมายในปัจจุบันสามารถแก้ปัญหาสถานการณ์ทางการเมืองของไทยได้ และยังเห็นว่ากฎกติกา กฎหมายในปัจจุบันสามารถแก้ปัญหาสถานการณ์ทางการเมืองของไทยได้ แต่ยังมีระบบพรรคพวก เครือญาตินั้นถือเป็นค่านิยมที่มีความสำคัญทางการเมืองในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติม บัญชวิทย์ และคณะ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชากรในเขตจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนากลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองกับการกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียนความเดือดร้อนเป็นการสะท้อนความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ประชาชนมีการรับฟัง

และติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่นจากสื่อต่างๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับบุคคลอื่นรวมถึงการพูดจาถกเถียงเกี่ยวกับเรื่องการเมืองกับเพื่อนบ้าน อาจได้แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองกับเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมือง หรือสื่อมวลชนบ้าง โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมและไม่จำกัดขอบเขต ประชาชนรับรู้ข่าวสารกิจกรรมใดๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ในทุกๆ เรื่องเสมอไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรายุ ทรัพย์สิน (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาประชาธิปไตยในมิติของการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : การปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นสุรินทร์ ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรวศรี ถ้อยคำ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาวอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาวอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยม พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนากลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองกับกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนเชื่อว่า อำนาจอธิปไตยถือเป็นอำนาจสูงสุดของประชาชน อัน เป็นหัวใจของประชาธิปไตย หลักเสรีภาพนั้นเป็น การที่บุคคลกระทำการสิ่งใดก็ได้ที่ เหมาะสมกับตนเองจำเป็นต้องคำนึงว่าจะกระทบหรือ ละเมิดผู้อื่น โดยการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมทำให้ได้ผู้แทนที่ถูกต้อง ตามแนวคิดของประชาธิปไตย ซึ่งประชาธิปไตยต้องคำนึงถึงเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากที่สุด ดังนั้นรัฐบาลที่มาบริหารประเทศต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นสิ่งสำคัญในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย และงานวิจัยของ ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว (2559) ได้วิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า อยู่ระดับปานกลาง

2. จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

จากผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า เพศหญิงให้ความสำคัญและสนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าการสนับสนุนพรรคการเมือง เพราะการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะการตรวจสอบสิทธิของตนเองและคนในครอบครัวเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ในการเลือกตั้ง เช่น ตรวจสอบบัญชีรายชื่อ และหน่วยเลือกตั้งที่ใช้สิทธิ ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจและให้ความสำคัญกับการพัฒนาประชาธิปไตย ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และรับฟังและติดตามข่าวสารทางการเมืองใน ระดับชาติ และระดับท้องถิ่นจากสื่อต่างๆ ซึ่งคล้อยกับงานวิจัยของ แพรวรศรี ถ้อยคำ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับประชาชนที่มีการศึกษาระดับ ปวช.ปวส.อนุปริญญา และประชาชนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระหว่างลักษณะส่วนบุคคลมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผลการทดสอบพบว่า การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง จากสถิติการเลือกตั้งจะเห็นว่า ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้น แต่การประกอบอาชีพของประชาชนไม่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ผลการทดสอบพบว่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างต่างกัน มีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 0.05

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า การพัฒนากลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ และด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท และรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป ประชาชนที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท และรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป ประชาชนที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา บำรุงศิลป์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการชุมชนในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย : ศึกษากรณีคณะกรรมการชุมชนในเขตลาดพร้าวและเขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่างกัน

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ (Body of knowledge) ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้จากสอบถามและจากการสัมภาษณ์ สามารถนำมาสรุปเพื่อไปใช้ประโยชน์ได้จริง ดังแสดงในแผนภาพ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้จากสอบถามและจากการสัมภาษณ์ สามารถนำมาสังเคราะห์เพื่อไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตามองค์ความรู้ที่ได้รับ สามารถขยายความได้ดังนี้

การถือเจตนารมณ์ประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตยที่ประชาชนเป็นใหญ่ทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้ง การเลือกตั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เป็นการมีส่วนร่วมซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยเพิ่มขึ้น ทำให้โครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ประชาชนซึ่งเป็นพลเมืองของการปกครองนั้นๆ ได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ที่อาจจะอยู่ในลักษณะของการมีส่วนร่วมหรือการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้ ความเป็นพลเมืองคือผู้ที่มีสิทธิทางการเมืองที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในการตัดสินใจประเด็นสาธารณะ ประการที่สอง พลเมืองคือผู้ที่รัฐให้ความคุ้มครองตามกฎหมายในรูปของสิทธิตามกฎหมาย ประการสุดท้ายความเป็นพลเมือง หมายถึงความรู้สึกอันหนึ่งอันเดียวที่มีความรู้สึกร่วมกันในฐานะสมาชิกขององค์การทางการเมือง

เชื่อกฎหมายและความยุติธรรม ประชาชนเชื่อในกฎหมายบ้านเมือง ว่ามีความยุติธรรมพอแต่อาจจะเข้าใจไม่ทันใจทุกคน เชื่อในกระบวนการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลข่าวสารที่นักการเมืองต้องให้ความสนใจ ติดตามข้อมูล ข่าวสาร การเลือกตั้งตรวจสอบสิทธิของตนเองและคนในครอบครัวเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ในการเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแสดงออกทางการเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรทางการเมืองและพรรคการเมือง ทำให้มีโอกาสในการเข้าร่วมและทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองที่มีนโยบายตรงกับตนเอง ซึ่งประชาชนสามารถพัฒนาเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้ จากการได้ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครเลือกตั้งระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่องจากตัวแทนพรรคหรือหัวหน้าคณะในพื้นที่ เพื่อประกอบการตัดสินใจ เลือกผู้สมัคร โดยดูผลการดำเนินงาน เพื่อพิจารณาต่อไป การเข้าไปช่วยผู้สมัครติดป้ายหาเสียงหรือร่วมเดินหาเสียงกับผู้สมัครการเมือง ทำให้เป็นสมาชิกโดยไม่รู้ตัว

ยึดผลประโยชน์ชาติและส่วนรวม ประชาชนเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ การแสดงออกทางการเมือง อยู่ในขอบเขต การวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานของพรรคการเมือง เพื่อนำเสนอแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เข้าร่วมในการแสดงประชามติแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในการเปิดเวทีสาธารณะ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาทางการเมืองร่วมกับท้องถิ่น เป็นการวิพากษ์ หรือการมีส่วนร่วมออกความเห็น

วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับพรรคการเมือง ความเป็นมาของพรรคการเมือง และนักการเมืองในพรรค นั้น

ยอมรับกระบวนการการเลือกตั้ง เชื่อในกระบวนการเลือกตั้ง โดยการสนับสนุนพรรคการเมืองที่พิจารณาเห็นว่ามีอุดมการณ์เดียวกัน โดยการติดตามและไปฟังการหาเสียงของนักการเมือง การติดตามและไปฟังการหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น ได้รับรู้ข้อมูลจากการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองในโอกาสต่างๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่พรรคการเมืองรัฐนำเสนอ เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาฟังการหาเสียงและแถลงนโยบาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น รัฐหรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ควรทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย จะต้องไม่ยึดติดกับสินบนของนักการเมือง

2) ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นรัฐจำเป็นต้องมีนโยบายการทางเศรษฐกิจ เพื่อความเป็นอยู่เรื่องปากท้องของประชาชน ที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยการเข้ามามีส่วนร่วมแสดงออกทางการเมือง

3) ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยม พบว่า อยู่ในระดับมาก ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มพรรคการเมือง ควรส่งเสริมให้ถืออำนาจอธิปไตย ถือเป็นอำนาจสูงสุดของประชาชน อันเป็นหัวใจของประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ รัฐหรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่แท้จริง

2) ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม รัฐหรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ควรดูแลความเป็นอยู่เรื่องเศรษฐกิจความเป็นอยู่เรื่องปากท้องของประชาชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่ารัฐบาลเข้มแข็งประชาธิปไตยแข็งแรง เศรษฐกิจก็จะดี

3) ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยม รัฐหรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ประชาชน ถือประชาธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุดของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- กองราชการส่วนตำบล. (2560). *ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กิตติม บัญญัติวิทย์และคณะ. (2546). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในเขตจังหวัดขอนแก่น* (รายงานการวิจัย). ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิรายุ ทรัพย์สิน. (2554). *การพัฒนาประชาธิปไตยในมิติของการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : การปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นัยนา บำรุงศิลป์. (2559). บทบาทของคณะกรรมการชุมชนในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย : ศึกษากรณีคณะกรรมการชุมชนในเขตลาดพร้าวและเขตวังทองหลางกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุศรา โพธิสุข. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *พัฒนศาสตร์*, 12(1), 151-164.
- พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 7(1), 190-202.
- แพรวศรี ถ้อยคำ. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาวอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มงคลศักดิ์ เมืองธรรม. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนและทัศนคติต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว. (2559). ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย กาฬสินธุ์. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 3(2), 89-112.